

[Niels Westerby.]

mig at minde finansministeren om det enkle og klare skatteprogram, som liberalt centrum fremlagde sidste folketingsår over for det udvalg, der behandlede skattereformlaget.

Men dernæst over til selve de spørgsmål, som er rejst her. Det er jo da klart, at man har et problem, når visse grupper i befolkningen er bedre i stand til at glemme indtægter, end andre grupper er det. Jeg vil ikke påstå, og det vil vel næppe nogen, at nogle grupper i befolkningen er dårligere end andre. De er vel lige gode alle steder, og derfor er det mere et spørgsmål om muligheder, end det er et spørgsmål om indstillingen hos de forskellige grupper. Men det er et spørgsmål, om man overhovedet nogen sinde kan opnå fuld lighed. Selv med de foranstaltninger, som finansministeren foreslår i dag — og som kan være betænkelige af mange grunde, f. eks. af hensyn til privatlivets fred og den slags — er det tvivlsomt, om man kan få en retfærdig ligning. Jeg tror ikke, man kan det; jeg tror faktisk, det er en uløselig opgave. Dog vil jeg sige, at man måske burde gøre sig umage for at finde nogle gode muligheder for at få en effektiv kontrol; jeg ved ikke, om det ville være en god idé, hvis finansministeren sendte et par stykker af de lyseste hoveder i finansministeriet rundt til de forskellige højtudviklede lande, som vi plejer at sammenligne os med, for at spørge om, hvad de gør dér, så vi kunne få et sikrere overblik over, hvad man gør i Vesttyskland, Frankrig, England, de nordiske lande og USA på ligningens område. Det kunne jo være, at vi kunne få nogle gode ideer, som kunne forbedre systemet noget.

Jeg vil i den forbindelse nævne, at så vidt jeg er orienteret, har man i et land som USA i nogen grad et andet syn på ligningen end her. Dér er man klar over, at den minutiøse, detaljerede kontrol med ligningen er meget vanskelig. Man går en anden vej, man går den vej at sikre sig særdeles højt kvalificerede folk inden for skattevæsenet, som får adgang til at foretage stikprøvekontrol. Denne adgang udnyttes kun i ret få tilfælde, men hvis der så påvises noget forkert, er straffebestemmelserne ret rigoristiske, måske mere rigoristiske end

her. Netop dette, at man har højt kvalificerede folk, som kan finde ud af det, at man kun foretager kontrol i et begrænset antal tilfælde, så man ikke får for stor en administration, og at straffebestemmelserne så er særdeles skrappe, virker sikkert mere hæmmende på, om jeg så må sige, lyst til at „glemme“, når man skriver selvangivelse, end meget af det, som finansministeren foreslår nu. Det kan godt være, at en sådan indstilling ikke helt svarer til dansk mentalitet, som den er i øjeblikket, men det er jo ikke sikkert, at der ikke kan være grund til at prøve at dreje vor mentalitet en lille smule i visse retninger, og jeg vil derfor rejse det spørgsmål, om ikke grundslaget i en effektiv kontrollov skulle være at lægge mere vægt på særdeles højt kvalificerede folk, stikprøvekontrol i et særdeles begrænset antal tilfælde og skrappe straffebestemmelser, når man finder noget. Mon ikke det vil virke mere præventivt på folks lyst til at „glemme“ end selv de foranstaltninger, som finansministeren her har foreslået?

Det, der for mig at se er det store problem i forbindelse med dette lovforslag, er, at der med en udvidet oplysningspligt og en udvidet adgang til kontrol naturligvis vil gå en hel del mere energi tabt i forsøget på at finde frem til den effektive ligning, end tilfældet er i øjeblikket. Det store spørgsmål er jo, om de anstrengelser, man gør sig, står i et rimeligt forhold til det udbytte, man får ud af dem, og det vil jeg stille mig noget tvivlende over for at de gør. Vor principielle stilling: at der skal være en retfærdig og en effektiv ligning og lighed over for de forskellige befolkningsgrupper, kan der ikke være nogen som helst tvivl om, og vi stiller os åbent over for alle forslag, der kan fremme en mere effektiv ligning, hvis der er et rimeligt forhold imellem den indsats, der gøres, og det, man får ud af det.

Specielt med hensyn til stikprøvekontrollen, som jo er et af kardinalpunkterne i lovforslaget, vil jeg sige, at det er et meget alvorligt indgreb i den personlige frihed, at man sådan uden videre kan trænge ind på folks private domæne. Det kan ikke siges at være grundlovsstridigt, men det er i hvert fald ikke en adfærd, som fuldt ud